

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitruvius Itervm Et Frontinus

Vitruvius

Florentiae, 1513

De catapultaru[m] & scorpionum r[ati]onibus. Cap. XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12979

Vnc uero quæ ad præsidia periculi & necessitatem salutis sunt inuenta. i. scorpionum, catapultarū, & balistarū rōnes, quibus symmetriis cōparari possint exponā. Et primū de catapultis & scorpionibus. Omni igitur pportione eorū rōanata, ex pposita sagitte longitudine, quā id organū mittere debet, eiusq; nonæ ptis fit foraminū in capitulis magnitudo, per quæ tendūtur nerui torti, qui brachia cōtinere catapultarū debēt. Eorū autem foraminum capituli sic deformatur altitudo & latitudo, Tabulæ quæ sunt in summo & in imo capituli, paralleliq; uocātur, fiāt crassitudine unius foraminis, latitudine unius & eius dodrantis, in extremis, foraminis unius & .s. Parastatæ dextra ac sinistra præter cardines altæ foraminum quatuor, crassæ foraminum quum, cardines foraminis .s. A foramine ad medianā parastatā itē foraminis. .s. Latitudo parastados mediæ unius foraminis & eius. .i. crassitudo foraminis unius. Interuallum ubi sagitta collocatur in media parastade foraminis ptis quartæ, Anguli quatuor q̄ sunt circa in lateribus & frōtibus laminis ferreis, aut stylis æreis & clauis cōfigantur. Canaliculi (q̄ græce γοίξ̄ dicitur) lōgitudō foraminū xix. Regularū quas nōnulli bucculas appellant, quæ dextra ac sinistra canalē figuntur foraminū. xix. altitudo, foraminis unius & crassitudo, & affigūtur regulæ duæ in quas inditur succula habens lōgitudinē foraminū triū, latitudinē dimidiū foraminis, crassitu

do buculæ, quæ affigitur uocatur camillū seu quæ ad modum nonnulli loculamentū securiclati cardinibus fixā foraminis. i. Altitudo foraminis. 5. Succulæ lōgitudō. 3. foraminū 3. crassitudo scutulæ foraminū. ix. Epitoxidos longitudo foraminū. 5. crassitudo. 4. Itē chelo (siue manucla dicitur) lōgitudō foraminū. iii. latitudo & crassitudo. 5. Canalis fundi lōgitudō foraminū. xvi. crassitudo foraminis 3. latitudo. 5. Columella & basis ī solo foraminū octo. latitudo in plinthe in qua statuitur columella foraminis. 5. crassitudo. Fz. columellæ lōgitudō ad cardinē foraminū. xii. 3. latitudo foraminis. 5. crassitudo. 4. Eius capreoli tres quorum lōgitudō foraminum. ix. latitudo dimidiū foraminis 3. crassitudo. 2. cardinis lōgitudinis foraminis 3. columellæ capitis lōgitudō. i. s. K. ante fixa latitudo foraminis. 4. 5. crassitudo. i. posterior minor colūna, quæ græce dicitur ἀπίβασις foraminū octo, latitudo foraminis. s. i. crassitudinis. Fz. subiecto foraminum. xii. latitudinis & crassitudinis eiusdē, cuius minor colūna illa, supra minore colūnā chelonū siue puluinus dicitur foraminū. iis 3. altitudinis. iis 3. latitudinis. 5. 1. archebi sucularū foraminū. 11 s. 1. crassitudo foraminis. iis 3. latitudo. i. s. trāsuersariis cū cardinibus lōgitudō foraminū. x. 3. latitudo. i. s. 3. decē et crassitudo, brachii lōgitudō. is. foraminū. vii. crassitudo ab radice foraminis. Fz. in summo foraminis. 4. 2. curuaturæ foraminū octo. Hæc iis pportioibus, aut adiectioibus, aut detractioibus comparantur. Nam si capitula altiora q̄ erit latitudo facta fuerint (quæ anatona dicuntur) de brachi-

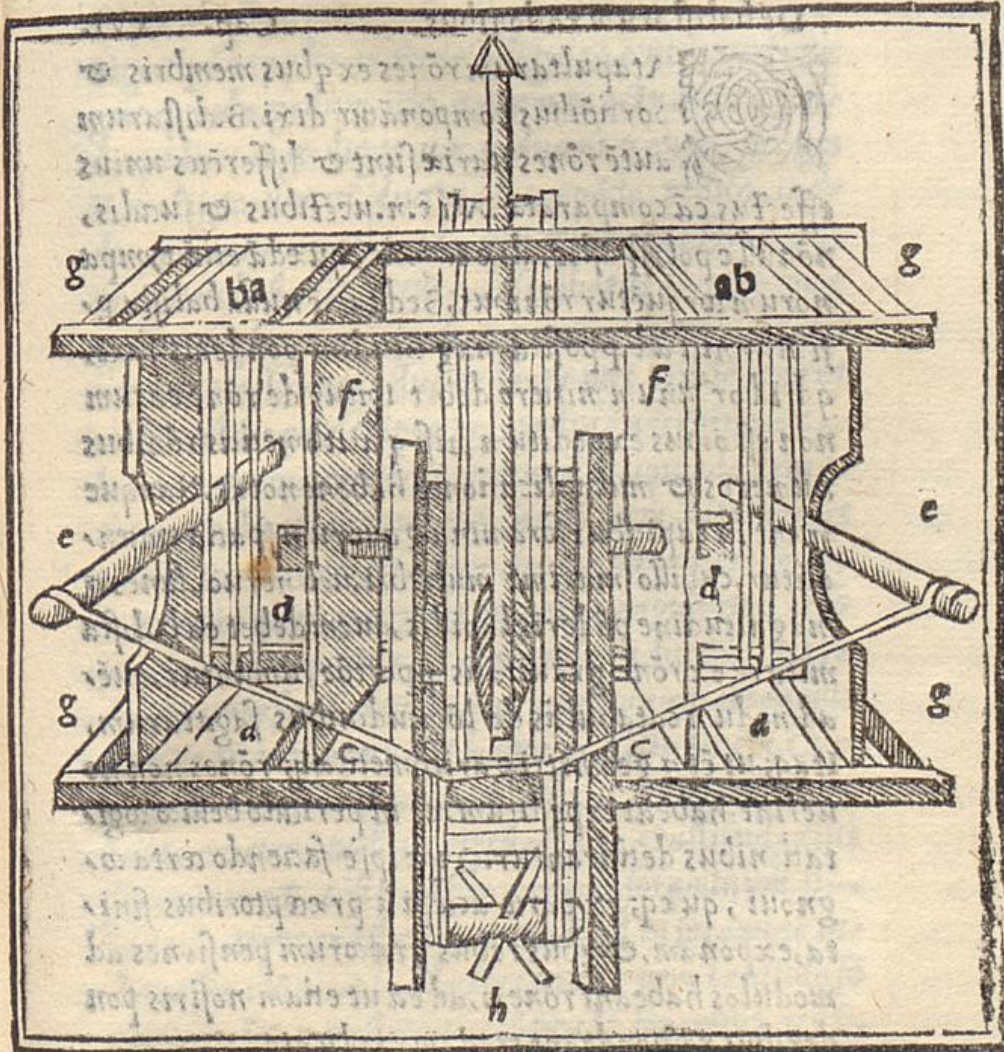
is demetur, ut quo mollior est tonus propter altitudi-
nem capituli, brachii breuitas faciat plagam uehe-
mentiore. Si minus altum capitulum fuerit (quod
catatonum dicitur) propter uehementiam, brachia
paulo longiora constituentur, uti facile ducatur. Na-
q; quemadmodum uectis cum est longitudine pedum
quatuor quod onus quinq; hominibus extollitur, is
si est pedum octo à duobus eleuatur, eodem modo
brachia, quo longiora sunt mollius, quo breuiora du-
rius ducuntur.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

a.
b.
c.
d.
e.
f.

a. ἀρτερι. Τίς auctoribus & ingenio neq; ex ipsis
 β. χοιρινῆς h. sucula cū usitat, quā sem, q̄ forsā ingenii mei te-
 c. τρέπελα uectibus quoq; iisdem ibi p̄ficere nūitatē fate,
 d. ἀρτερι. Hāc catapult dictōib⁹ gr̄a poterūt ubi ar)itegrā re-
 σιον τα descriptio cis annotaui ego defeci, et̄a ue intelli-
 e. ἀγκών nē ex iisdem q̄s ibi iueni, qm̄ neq; ex gentiā extor-
 f. ἀρτιγα, habui gr̄as ut studiosis, Vitruuio, quere ualui.